

Møtereferat – kundeforum 2/24

Dato: 17.september 2024

Tid: 10.00 – 14.30

Sted: Nydalen / Teams

Møteleder: Kristian Bernseter, Statnett

Deltagere:

Medlemmer	Bedrift	Til stede
Ingrid Johnsen	Statkraft Energi	Ja
Hilde Norheim	Elvia	Ja
Trond Marthinsen	Lyse Produksjon	Ja
Susanne Wåle Aakredalen	Energi Salg Norge	Ja
Mathias Ottem-Hansen	Skagerak Energi	Ja
Lars Ellingsgard	Elvia	Nei
Bård Mageli	Volue	Teams
André Moen Libæk	Hafslund Eco	Ja
Observatører		
Stian Henriksen	RME	Nei
Alf Olevik Ulvan	Elhub	Nei
Avregningsansvarlig		
Morten Torgalsbøen	Statnett	Ja
Kristian Bernseter	Statnett	Ja

1. Etablering av møte

Forslag til agenda og referat ble godkjent

2. Økonomi avregningsansvarlig

Kostnaden for balansetjenester er høye. Andelen av systemdriftskostnadene som dekkes av de balanseansvarlige har siste tre år vært begrenset. Bakgrunnen for dette taket var den ekstraordinære situasjonen i kraftmarkedet. Fra 2025 vil andelen av systemdriftskostnadene som dekkes av de balanseansvarlige være tilbake til normalen. Dette innebærer at gebyrene må økes.

Gebyrsatser gjeldende fra 01.01.2025 vil besluttes innen kort tid og publiseres i oktober. De nye satsene vil kommuniseres og publiseres av eSett. Kundeforum ba Statnett se på om det kan komme bedre frem fra Statnett sine sider at gebyrsatsene som fastsettes av Statnett finnes hos eSett og faktureres av eSett.

3. Oppgjør for kapasitet (reserver) via eSett

Statnett vil ved innføringen av mFRR EAM innføre et nytt system for beregning av avregningsunderlag for kapasitetsmarkedene for mFRR og mFRR-D, inklusive avkortning. eSett vil overta faktureringen 3. desember kl 10 og første fakturering vil finne sted 23. desember. Ved utfordringer med innføringen av de nye markedene kan endringen ruller tilbake innen to dager. Oppgjør for resterende kapasitetsmarkeder forventes å bli overført til eSett i løpet av Q1 2025.

Kapasitetsmarkedene vil gjøres opp med timesoppløsning og avregningsdata vil være pr budområde. Alle produkter vil vises med spesifisert beløp på faktura og detaljer vil vises i eSett Online Service. BSP kan abonnere på å få avregningsunderlaget tilsendt på fil.

BSP er en ny rolle og det vil være mulig for BSP å motta oppgjør for kapasitets- og aktiveringsmarkedene på egen faktura. BSP kan da velge en annen valuta enn det selskapet har valgt for BRP oppgjøret. Dersom det opprettes en separat BSP, må denne inngå avregningsavtale med eSett og stille eventuell sikkerhet. eSett trenger noe tid for å forberede dette og ønsker beskjed om eventuelt nye aktører innen utgangen av september.

4. Fakturering av produksjonsglatting i utfasingsperioden

Med endringene i reservemarkedene utvikler Statnett et nytt IT-system for å håndtere avregningsunderlaget. For å begrense omfang og risiko har fokus vært å utvikle støtte for balanse- og systemtjenester som skal benyttes for mFRR EAM og videre med 15 minutters oppløsning. Dette påvirker eksisterende løsning for produksjonsglatting som skal fases ut. Produksjonsglatting gjøres opp til beste pris av spotpris for de timene produksjonen skyves fra/til og mFRR-pris i aktuell retning i aktuell time samt en kompensasjon på 5 NOK/MWh. Etter innføringen av mFRR EAM vil Statnett i avregningsunderlaget som sendes til eSett beregne beløpet kun basert på mFRR pris. Kompensasjonen vil samtidig fastsettes som et beløp i € tilsvarende 5 NOK/MWh.

Statnett vil etterskuddsvis beregne avviket mellom det BSP har fått utbetalt fra eSett og det som er fastsatt i vilkårene. Dette vil utbetales i to omganger hvor første utbetaling dekker perioden frem til nyttår i år og den siste frem til produksjonsglatting avvikles ved innføringen av 15 minutters oppløsning i reservemarkedene. Andre kvarterstilpasningsprodukter vil fases ut samtidig og blir erstattet av periodeskift som innføres med mFRR EAM.

5. 15min måling for alle målepunkt?

Avregningsansvarlig fikk før sommeren i oppdrag av RME å utrede relevante forhold knyttet til eventuell innføring av 15 minutters registreringsfrekvens i målepunkter i lavspenningsanlegg. Formålet med utredningen er å gi en faglig redegjørelse for 15 minutters registreringsfrekvens i lavspenningsanlegg, ulike modeller for dette og hvilke nødvendige endringer og konsekvenser dette vil ha for Elhub. Utredningen er et faglig underlag for RME sin videre vurdering av fremtidige krav til registreringsfrekvens.

Utredningen ble levert i august og avregningsansvarlig konkluderer i denne med at vi støtter krav om 15 minutters registreringsfrekvens i målepunkter i lavspenningsanlegg. Begrunnelsen er at dette vil legge til rette for forenkling og effektivisering i bransjen, lavere kompleksitet i Elhub som da kan gjøre forenklinger som reduserer kostnader til drift og videreutvikling.

Avregningsansvarlig mener også at det er en fordel om slutt kunder med spotkontrakt kan faktureres med prisene fra døgnmarkedet. Dette sikrer bedre forståelse og mulighet til å påvirke egen kostnad direkte. Det er ikke avklart hvordan slutt kunder skal faktureres når 15 min oppløsning i døgnmarkedet trer i kraft. Trolig blir det en løsning hvor slutt kunde faktureres basert på gjennomsnittspris for timen. Endelig forslag vil RME/ED sende på høring snarlig.

6. Status og videre planer for innføring av 15min markeder

Statnett presenterte hovedelementene av endringer frem mot 15 minutters tidsoppløsning i døgnmarkedet. Dette medfører pr nå flytbasert markedskobling den 29. oktober, mFRR EAM 3. desember, 15 minutters oppløsning i intradag i mars 2025 og 15 minutters oppløsning i døgnmarkedet 18. mars 2025. Det er mange avhengigheter og gjenstående tester for de ulike aktivitetene. Planen er dermed ennå å anse som veiledende for flere av elementene.

Endringene i markedene påvirker også informasjonen aktørene skal sende til systemansvarlig. Senest ved overgangen til 15 minutters oppløsning i intradag skal alle produksjonsplaner leveres per kvarter. Grensen for hvilke kraftverk som skal levere produksjonsplaner pr aggregat senkes fra 50 til 10 MVA.

Ubalanseprisen vil være basert på mFRR og settes per time inntil 15 minutters oppløsning innføres i intradag. Det har vært en diskusjon om mFRR-D kan benyttes til balansering. Dersom erfaring tilsier at mFRR-D skal benyttes til balansering vil mFRR-D aktiveringer måtte inngå i beregning av ubalansepris. Statnett har ingen intensjon om å endre beregning av ubalansepris før vi kobler oss på europeisk aktiveringsmarked for mFRR i MARI eller aFRR i PICASSO.

Statnett innførte krav om rapportering av bilateral handel til eSett med kvartersoppløsning fra 29.05.2024. Kundeforum melder at overgangen har gått bra, men at det har vært noen utfordringer med avrundingsavvik. eSett har registrert at det fremdeles er noen få bilaterale handler som rapporteres med timesoppløsning. De vil følge opp dette.

7. Nye Elhub-APIer balanseansvarlige kan bruke i anmelding

Elhub har i dag begrenset funksjonalitet knyttet til de balanseansvarlige. Ferske måledata er spesielt nyttige for BRP i et anmeldingsperspektiv og Elhub har et ønske om å tilgjengeliggjøre dette. De eksisterende prosessene er i stor grad bundet av hvordan Elhub beregner underlag for balanseavregningen. Tidspunkt for kjøring av disse beregningene og Elhub sine krav til kompletthet er ikke nødvendigvis de samme som databehovet for prognoseformål. Elhub jobber derfor med en løsning for datadeling via API til de balanseansvarlige. API løsningen finnes allerede og fokus er på å videreutvikle denne med datasett tilpasset de balanseansvarliges behov. I denne omgang er det foreslått datasett som beskriver kompletthet samt produksjon og forbruk pr MGA og kraftleverandør. Elhub ber aktører som har et ønske om å delta i utviklingen å melde seg til post@elhub.no.

Kundeforum ønsket informasjon om det var mulig med hyppigere oppdatering og tilgang til måledata i Elhub. Det er åpnet for løpende rapportering av produksjon, men datamengdene forbruk representerer er ikke forenlig med en slik løsning.

8. Eventuelt

Rollen som leverandør av balansetjenester (BSP) blir formelt innført i Norge samtidig som mFRR EAM settes i drift. For å bli registrert som BSP må aktørene inngå en BSP-avtale med Statnett. Denne avtalen vil bli gjort tilgjengelig for gjennomlesning om kort tid. Statnett ønsker tilbakemeldinger på denne før endelig avtale fastsettes.

Opprettelsen av BSP rollen medfører at de balanseansvarlige ikke lenger får detaljert informasjon om aktiveringer fra eSett. Kundeforum melder at innholdet i dagens filer fra eSett ikke er tilstrekkelig. Det er behov for å få informasjon om aktivert volum for hver kraftleverandør, ikke samlet for den balanseansvarlige slik det er i dag. Informasjonen er tilgjengelig i Online Service, men dette medfører da manuelle prosesser for de balanseansvarlige.

For å sikre en korrekt implementering av et stort antall kommende endringer kreves det at Statnett er bevisst på at alle aktører får tilstrekkelig informasjon. Per nå er det NBM prosjektet som sitter med det overordnede ansvaret for å informere aktørene. Kundeforum ber Statnett vurdere om denne informasjonsstrømmen er tilstrekkelig for å nå hele markedet.

Vedlegg:

Saksunderlag